

כדורגל

כדאי רק עם זר

על משחק הכדורגל שנערך השבוע בין מכבי תל-אביב לקבוצה האוסטרית גראץ, ואשר הסתיים בהפסד המכביים בתוצאה 1:2, ר' עזי חופשת מכבי תל-אביב בקפי ריפון, כותב שייע נזר:

תמיד אמרתי שמכבי תל-אביב לא משחקת כדורגל בארץ הנכונה. לא מבינים אותנו כאן. שחקני הקבוצות היריבות לא נותנים לנו לגי צת, או רק בקושי, וגם כשאנו מנצחים, אומרים שהיינו גרוועים מאלה שניצחנו אותם. זה ב' עצם די נכון. כי היריבים שלנו כאן פשוט לא מתאימים לנו: אבל תנו לנו רק לשחק נגד קבוצה זרה, שנהיה בהרכב מלא או לא, ואז תראו מה זה משחק. הנה, ראיתם מה היה השבוע נגד הקבוצה האוסטרית גראץ, שניצחה אותנו 1:2. הם אומנם ניצחו, אבל המישחק היה שלנו. אני בעצמי לא זוכר את מכבי משחקת ככה בשנים האחרונות.

שאלו אותי למה אנחנו לא מראים אותו משחק בליגה, ולמה אני שבשבעות האחרונות נים הייתי די חלש על המיגרש, נתתי דוקא הפעם מישחק טוב? אני באמת לא יודע מה להגיד לכם. אולי זה קרה, הפעם, בגלל הבן שלי עדי, בן השלוש, שלקחתי אותו בפעם הראשונה למישחק של ממש והוא היה קמיע-הלאקי שלי. חצי שעה הוא בכח: "למה אבא לא נותן גול?" ואחרי ש' הנוספת את גול הכבוד, הוא הפסיק לבכות ואפילו ב'גלל לשותות איתנו תה בהפסקה ואולי זה בגלל שהגויים נתנו לנו שני גולים בתמישה הרגעים הראשונים, אז התרגנו באמת והתחלנו לשחק בריבונות. בכל אופן, עובדה היא שהיינו יותר טובים מהאוסטרים ובחצי השני פשוט שלטנו ב' מיגרש — ורק בגלל המול הרע והשווער הטוב שלהם החמצנו הזדמנויות. חבל שלא ראיתם איך הם היו מבולבלים ברגעים האחרונים של המישחק. הם בעטו כל הזמן את הכדור לטריבונות ולאט. איפה היה הפעם מצב כזה בארץ, שקבוצה זרה תיצטרך לשחק ככה?

כדאי שנפסיד 1:2! המישחק הזה קצת הפכיר לי את המישחק ששיחקנו בשבת נגד הפועל ירושלים על אותו מיגרש. שם היה המצב בדיוק הפוך. אנחנו היינו יותר גרוועים, אבל הנסנו שני גולים, והירושל'יים מיים הכניסו כדורגל ולחצו כל הזמן לאחוזות. אבל תאמינו לי בתור שחקן: שאנחנו נפסיד שתיים אחת אבל שנוע ששיחקנו יותר טוב.

אלא שאת זה אפשר להרשות רק במישחקים נגד קבוצות זרות. בליגה העיקר הוא הנקודות ולא המישחק. אין אתם רוצים שנשחק מישחק טוב נגד קבוצה כמו הפועל ירושלים שמשחקת כל הזמן בשטת האופטידיים? המגינים שלהם עולים עד אמצע המיגרש. אתה רק מתחיל לרוץ לעבר השער שלהם והם כבר מכניסים אותך למצב נבדל והשופט פוסל אותך. אלא שהפעם זה עלה להם ביוקר. יתכן שגול שהכנסתי להם היה ממצב נבדל. אבל כמה גולים כבר הכניסו לנו ממצב כזה!

הסוס הזקן ניצח. אולי לא שמתם לב שלא היינו שבעו בארץ. כי בשבוע שבין המישחק נגד הפועל פתחתיקה לזה נגד הפועל ירושלים, יצאנו לנופש בקפריסין. מה עשינו שם? עשינו חיים. טיילנו, התא' מנו, נחננו, והלכנו למועדוני-לילה. המאר'חות והרקדניות זוכרות את כל הישראלים שביקרו שם לפני חודשים. רק סטריפטז'י כבר לא רואים שם. אחרי שהישראלים נסעו, שלחו את החששניות חזרה לירושל'.

החברה הלכו גם לראות מירוץ-סוסים. חיים לויץ, השוער שלנו, הלך להמר. הוא שם את הכסף על הסוס הזקן וזקן הצולע שהשתתף בתחרות. אבל דחקי הסוס הזה זכה וחיים הרחיב עשרה שטרלינג. אין זכה הסוס הצולע פשוט: הסוס שהגיע ראשון נפסל. השני נפל באמצע — והשלי' שי זכה. מה שמראה לכם שלא צריך לול' זל בטוסים זקנים.

מקום בצמרת

האם מתרחשים ניסים בכדורגל? שאלה זו שאלו ודאי את עצמם רבבות חובביהפפורט, העוקבים בדרך כלל אחרי

המתרחש על מיגרש-הכדורגל רק דרך העתונות. כי בדרך זו התגלתה לעיניהם תופעה בלתי-רגילה. היא היתה קשורה בקבוצת הכדורגל הפועל תל-אביב. הפועל תל-אביב, בעבר אחת מקבוצות הצמרת של הכדורגל הישראלי, איבדה בשנה שעברה את מקומה בצמרת, סיימה את הלי' גה אישם באמצע טבלת היריג. כשהחל מחזור מישחקי-הליגה, העונה, נכנסה אליו הפועל תל-אביב ברגל שמאל. שני מישחקיה הראשונים היו תבוסות מוחצות — נגד הפועל פתחתיקה 4:0, ונגד הפועל חיפה 5:2. אפילו אוהדי הקבוצה הנאמנים ביותר כבר החלו לחפש להם קבוצה אחרת.

לפתע, כאילו התהפך הגלגל. בשבעת מישחקיה שלאחר מכן השיגה הקבוצה ששה ניצחונות רצופים ותיקו אחד, הגיעה לגמר הגביע, ותופסת תה את המקום השני בטבלת הליגה. בשבעת מישחקים אלה ספגה הקבוצה רק שער בודד אחד, הבקיעה 20. אין ניסים בכדורגל. השחקנים הקוצרים היום ניצחונות בשם הקבוצה, הם אותם השחקנים שהובסו בשעתו בשמה. תוך ששה שבועות הם לא למדו מחדש לשחק כדורגל. אפילו מאיגנס ההונגרי החדש, יאנו קולמאר, שנכנס לעבודה בקבוצה רק לפני חודש ו' חצי, טרם הצליח לשנות את אופי מישחקיה. אהדי-הקבוצה תולים אומנם בו את סיבת ניצחונותיה האחרונות. "הרי עדיין לא עשיתי כלום והם התחילו לנצח", אמר השבוע יאנו קולמאר, אחרי ניצחון קבוצתו על מכבי נתנ' יח (0:4): "מה יהיה כשבאמת אעשה משהו!"

מוראית חדש ומחדש. יתכן שהמאמן ההונגרי עצמו עדיין אינו מבין את פשר השינוי שחולל בקבוצה. הוא פשוט הכניס בה מוראל. זהו, כנראה, הבר החשוב ב' יותר החסר לקבוצה עד כה. רוב הקבוצים מורכב מצעירים כישורניים. אולם רובם חיו בתקופות האחרונות באווירה של תככים ושל בוטיוס בתוך הקבוצה.

כשיעקב חודרוו עדיין שיתק בקבוצת הפועל תל-אביב, היה הוא הרוח החיה — אבל גם הרוח ההרסנית שלה. הוא היה, ב' עצם, הבוס הגדול. ממנו פחדו כולם. אחריו עבר השלטון למאמן אדמונד שמי לוביץ. אדמונד, תכנן וכססכן מטבעו, הרס את הקבוצה מבפנים. הוא נקט בשטת הפרד ושול, סיכסך בין השחקנים והביא למצב שבו לא היו מוסרים כדורים זה לזה. עם סילוקו של שמי לוביץ ובואו של קול' מאר, החלה הקבוצה בחיים חדשים. לא היה אפילו צורך באימונים נוספים. אולם קול' מאר דאג להעלות מיד את כושרם של שחק'ניו החדשים. הוא מקדיש את כל זמנו לקבוצה, ממין כל שחקן לאימון אישי.

אמר השבוע אחד משחקני הפועל תל-אביב: "אנחנו פשוט אוהבים אותו, ומשת'דלים לנצח לא רק בשבילנו אלא גם בשבילו".

מאמן קולמאר כסאוהבים, טכניס

שחקנים דוברובניק וזאגרק במעגל התשיעי

קולנוע

סרטים

הם לא שכחו

המעגל התשיעי (חג תל-אביב, יו' גוסלביה) הוא כינוי למחנה ריכוז והשמדה נאצי. המעגל עצמו אינו נושא של הסרט. הוא רק משמש בחלק מהסרט רקע לעלילה אנושית, מזועזעת ומחרידה. זהו סרט בלתי-רגיל, לפחות מהבחינה שכיום שוב לא מייצרים סרטים כאלה. כי הסרט אינו מסחר, אינו רק מבדר או מס' מרשיע, זהו גם סרט בעל שליחות. עלילתו: סיפור-אהבה תמים בין נערה יהודי' דיה לבין צעיר קאתולי ביוגוסלביה שבכ'י בוש הנאצים — אהבה המובילה את שניהם לגורלם האכזרי המשותף.

צחק הגורל הוא שדוקא יוגוסלביה, אחת מארצות אירופה שנשארה כימעט ללא יהודים וממלא ללא בעייה אנטי-שמית, מייצרת דוקא היא, את הסרט האנטי-אנטי-שמי הטוב והמרשים ביותר שהוקרן בשנים האחרונות. יש הרבה מן החיוב בעובדה, שמדינה שאי' גה מעצמת-סרטים מפיקה סרט אנטי-נאצי טוב, שעה שנוטים לשכוח ולהשכיח את זעותיהם של הנאצים ולייצר סרטים דוקא על הגרמנים הטובים והאנושיים.

נשואי-ההצלה. הסרט מגולל את קו'רותיה של נערה יהודייה, כבת 17, תושבת זאגרב, רות אלקלעי (דוסיקה זאגרק), מוצאת מיקלט אצל משפחה קאתולית, ידידי הוריה, אשר שלחו למחנה ריכוז. המשפחה מס' תירה אותה — לא מתוך אהבת יהודים אלא כמעשה-חסד לידידים טובים. כדי להב' טיחה, משיאים ההורים הקאתולים את רות לבנם, סטודנט האוניברסיטה (בוריס דובר'ניק), הצעיר מתיחס אל נשואיו הפיקטיביים כאל מהתלה, עד שמתברר לו שהם פוגעים בו. ידידותיו שוב אינן רוצות לצאת עימי, חבריו הסטודנטים לועגים לו, תולים על גבו את הטלאי הצהוב של היהודים. תוך כדי התמרדות בהוריו, שכפו עליו נשואים אלה, מתברר לצעיר שהוא מאוהב בתודיה; אלא שהיא אינה רוצה ביחסים עימו — משום שהוריו לא יסכימו שבנם ישא יהודייה באמת ובתמים.

באתד הימים, כשהעיר כולה נמצאת במי' קלטים בשעת אועקה, יוצאת רות החוצה אל העיר הריקה ומתעופפת כציפור-דרור בכל המקומות בהם פחדה להמצא. פרנץ (עמק השלום) שטיגליק, הבמאי, הפך סצינה זו לתמונה פיוטית הנוגעת-ללב. בסיומה נתפסת רות ונשלחת למחנה-ריכוז. הצעיר הקאתולי מנסה לשחרר מהמחנה את אשתו היהודייה. הוא חוזר למחנה הריכוז ולעיניו נגלות מתוות-הזועזוע: ילדים מוכנסים לאוטובוס גאזים, נשים בלויות וי' חפות מועבדות בפרך בעבודה שאין לה כלת, סוהרים מרקידים את האסירות חס' רות-האנוים. הוא מצליח להוציא את אהר' בתו — עד לגדר. השניים מוצאים את מותם על הגדר המחושמלת בדרכם לחופש.

יש בסרט כמה סצינות בלתי-שכיחות ובלתי-נשכחות למשל: שני הגיבורים מדגי'מים בפנטומימה-שלא-צבעות פגישת זוג בגן העירוני. בסרט מישחק משכנע — בייחוד מציעה של דוסיקה זאגרק, חנרית יותר יש'

ראלית ויהודיה מחיה הררית — ובעיקר, יש בו ביום מצויין, ההפך אותו לסרט שכדאי לראותו למרות הזעזועים הנפשיים הנגרמים לצופה היהודי בתמונות מסויימות.

ישראל המצליח-הפסיד

אחד מתוקי הכלכלה של המציאות היש' ראלית קובע כי בישראל אסור להצליח. אם אתה נכשל בניהול מפעלך, לא תשלם מי' סימ, תזכה בעזרה ממשלתית ובהלואות פיתוח. אם אתה מצליח, תשלם הרבה מי' סימ, ותהיה חייב לקחת הלאות בריבית שחורה.

השבוע הסתבר כי חוק דומה חל גם על תעשיית הסרטים הישראלית: אסור לייצר בישראל סרט טוב ומסחרתי. כי ככל שהסרט מוצלח יותר ויותר — צופים הולכים לחוות בו — יגדלו הפסדיהם של יצרניו.

הדוגמה המוחשית לכך ניתנה עם הצלחתו של הסרט הישראלי איי לייק מייק. היטל המיסים המוטל על כרטיסי קולנוע בארץ, נקבע על-ידי העיריות והרשויות המקומיות, בשטחן מוצג הסרט. לעיריות אין סכום מס קבוע. הן גובות בהתאם להחלטה לגבי כל סרט בנפרד.

על סרט שלא התעלה לרמה ונכשל מבחי' נה מסחרית, הוטלו מיסים בשיעור של 25% ממחיר הכרטיס. אולם לגבי איי לייק מייק, המצליח, נקבע שיעור המס ל-50%. הנימוק הפורמאלי בו השתמשה העירייה ל' הצדקת הטלת המיסים הגבוהים: "זה אינו סרט חינוכי".

הגיעה השעה שענייני עידוד הסרט הישר' אלי והטלת המס עליו יקבעו בחוק רשמי של המדינה. אין כל הצדקה לכך שהעיריות תהיינה שותפות ב' 50% לרווחים מהצגות סרטים ישראליים ותגרומו להפסדים ל' יצרנים, ולחיסול כל כדאיות לייצר סרטים ישראליים על בסיס מסחרי.

תהדך

ואזה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הנה חמליץ לראותם: איי לייק מייק (הוד; תל-אביב; תל-אור; ירושלים; פאר; חיפה) קומדיה יש' ראלית על נשואי-הפפורט, ארוכה אך מש' עשעת. בתיא לאנצט, זאב ברלינסקי וגדעון זינגר בסרטו של פיטר פריי.

תמימים ופראים (אופיר; תל-אביב) אבי' המיין ושאר אורחות-החיים של אסקימוסי-הקוטב בסרט מאלף. אנטוני חקין.

ברחור (אסתר; תל-אביב) סרטי ראוה היסטורי, מעמיק יותר מהמקובל בס' רטים מעין זה. צירלטון הסטון מנציח דמות גיבור עברי תיובי וחייה הררי המטיפה לנצרות.

אמריקה המזורה (נת; תל-אביב) המזור והמגוחך באורה-החיים האמריקאי כפי שמשחקת בעדשות-מצלמותיו האנושיות של הצרפתי פרנסואה רייכנבאך.

רק בימי חוג (פאר; תל-אביב) גלורפיקאציה של הגנות כמיקצוע מאושר, בקומדיה חמימה ואנושית של ז'ול דאסין. מלינה מרקורי.

המאבק הגרוד (מירו; חיפה) הפחזנים הם גיבורי-המלחמה האמיתיים בס' רט פאציסיטי איטלקי, על רקע מלחמת' העולם הראשונה.